

Aan: De Ministers, de colleges van burgemeester en wethouders van alle gemeenten, de colleges van gedeputeerde staten van alle provincies, de dagelijkse besturen van alle waterschappen

cc: de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen

circulaire

Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

Afdeling Wetgeving
Staatsinrichting en
Grondrechten

Herengracht 17
2511 EG Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

Sanne de Lint

T (070) 426 6183
sanne.lint@minbzk.nl

Datum

19 november 2008

Kenmerk

2008-0000548161

Onderwerp	Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
Doelstelling	Informereren
Juridische grondslag	Geen
Relaties met andere circulaire's	Circulaire Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (juridische versie, kenmerk 2008-0000548032)
Ingangsdatum	Nog niet bekend. In ieder geval uiterlijk 1 januari 2010.
Geldig tot	n.v.t.

Deze circulaire heeft als doel de betekenis van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen toe te lichten voor (gemeente)ambtenaren en anderen, die in hun werk met de wet worden geconfronteerd.

Inhoudsopgave van de circulaire

1. Wat is het doel van de wet?
2. Wanneer treedt de wet in werking?
3. Wat is nieuw?
4. Wat is een aanvraag?
5. Wanneer spreken we van niet tijdig beslissen?
  - 5.1. Primaire fase: de aanvraag
  - 5.2. Fase van bezwaar en administratief beroep
  - 5.3. Opschorten en verdagen
6. Wat verandert er wanneer de wet in werking treedt?
  - 6.1. Dwangsom bij niet tijdig beslissen
    - 6.1.1 Eigen dwangsomregelingen van decentrale overheden
    - 6.1.2 Uitzondering inwerkingtreding dwangsomregeling
  - 6.2. Direct beroep bij niet tijdig beslissen
  - 6.3. Opschorten beslistermijn
  - 6.4. Van aanvraag tot beroep: procedure in stappen
7. Invoering van de wet binnen uw organisatie
8. Voorlichting aan burgers
9. Publiekelijk inzichtelijk maken van betalingen
10. Verdere informatie

1. Wat is het doel van de wet?

De overheid wil een betrouwbare partner zijn van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. In de wet staat dat de overheid dat onder andere moet doen door tijdig te beslissen op een aanvraag. De aanvrager heeft daar recht op. 'Tijdig' betekent: binnen de geldende termijn. Dat kan een wettelijke of een redelijke termijn zijn. Een beslissing moet zonnodig kunnen worden afgedwongen.

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

Dat is de kern van het voorstel van de Tweede Kamerleden Wolfsen en Luchtenveld tot aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht met doeltreffendere rechtsmiddelen tegen niet tijdig beslissen door bestuursorganen (Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen, hierna: Wet dwangsom) . De Eerste Kamer heeft dit wetsvoorstel op 20 november 2007 aanvaard. De Wet dwangsom is nog niet in werking getreden (zie paragraaf 2). Deze wet geeft meer mogelijkheden om op te komen tegen niet tijdige beslissingen van een bestuursorgaan.

Het is van belang dat deze circulaire breed verspreid wordt onder (gemeente)ambtenaren en anderen, die in hun werk met de wet worden geconfronteerd, gezien de gevolgen van deze wet voor de interne organisatie van het bestuursorgaan. Voor de juridische details verwijzen we u naar de Wet dwangsom en de circulaire Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen voor juristen (Kenmerk 2008-0000548032). In paragraaf 10 vindt u waar u terecht kunt voor verdere informatie.

2. Wanneer treedt de wet in werking?

Op dit moment is de wet nog niet in werking getreden. Het is nog niet precies duidelijk wanneer de wet wel in werking zal treden. Het kabinet heeft aangegeven dat voordat de Wet dwangsom in werking treedt, verzekerd moet zijn dat de termijnen voor het beslissen op Wob-verzoeken en op bezwaren krachtens de Algemene wet bestuursrecht zijn aangepast. Het wetsvoorstel tot aanpassing van deze termijnen is op 24 oktober 2008 bij de Tweede Kamer ingediend (zie Kamerstukken II 2008/09, 31 751). Wel is afgesproken dat de wet uiterlijk per 1 januari 2010 in werking treedt.

3. Wat is nieuw?

Na inwerkingtreding van de wet verandert het volgende:

1. Wanneer een bestuursorgaan de beslissing op een aanvraag niet tijdig heeft genomen, dan is het een dwangsom aan de aanvrager verschuldigd voor elke dag dat de beslissing uitblijft. Daarvoor gelden bepaalde voorwaarden (zie paragraaf 6.1). Deze dwangsom is nieuw.
2. Ook nieuw is dat de aanvrager niet eerst bezwaar hoeft te maken tegen het uitblijven van een beslissing. In plaats daarvan kan hij direct in beroep gaan bij de bestuursrechter (zie paragraaf 6.2).
3. Tenslotte worden de gronden waarop de beslistermijn kan worden opgeschort, verruimd (zie paragraaf 6.3).

4. Wat is een aanvraag?

Onder een aanvraag wordt verstaan een verzoek van een belanghebbende (dit kan ook een derde-belanghebbende zijn) om een besluit te nemen. Dit kan bijvoorbeeld de aanvraag voor een vergunning, de aanvraag voor een uitkering of een verzoek om informatie op grond van de Wet openbaarheid bestuur zijn. Maar ook een personeelsbesluit kan een aanvraag zijn, wanneer dit een besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit geldt ook voor een bezwaarschrift dat is ingediend tegen een besluit van de overheid. Het verzoek tot het verrichten van een feitelijke handeling (zoals bijvoorbeeld een verzoek tot het dichten van een gat in het wegdek) is geen aanvraag.

5. Wanneer spreken we van niet tijdig beslissen?

'Niet tijdig beslissen' betekent dat een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit een beslistermijn heeft overschreden. Dat kan een wettelijke termijn zijn. Als een wettelijke termijn ontbreekt, dan geldt een 'redelijke termijn'. Wat redelijk is hangt af van de omstandigheden van het geval.

5.1 Primaire fase: de aanvraag

Wettelijke termijn

Soms staat in de wet binnen welke termijn het bestuursorgaan moet beslissen. Het kan voorkomen dat de termijn eindigt in het weekend of op een feestdag. In dat geval wordt in beginsel de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Redelijke termijn

Als er geen wettelijke termijn is vastgesteld, geldt een redelijke termijn. Wat een redelijke termijn is, is afhankelijk van de soort beslissing en kan enkele weken of maanden zijn, maar in uitzonderlijke gevallen zelfs enkele dagen. Het bestuursorgaan moet *in ieder geval* binnen acht weken een beslissing nemen of, als het bestuursorgaan ziet aankomen dat het er niet in slaagt binnen acht weken te beslissen, aan de aanvrager een redelijke termijn mededelen waarbinnen de beslissing wél zal worden genomen. Die redelijke termijn is niet vastgesteld op acht weken en is afhankelijk van de complexiteit van de besluitvorming en het belang dat de aanvrager heeft bij een snelle beslissing. Op deze manier kan het bestuursorgaan de termijn dus verlengen.

Een ingebrekestelling wegens niet tijdig beslissen zal bij het ontbreken van een wettelijke termijn dus in een aantal gevallen mogelijk zijn. Ten eerste zodra de door het bestuur meegedeelde redelijke termijn is verstreken. Ten tweede zodra acht weken zijn verstreken na ontvangst van de aanvraag door het bestuursorgaan en het bestuur geen mededeling doet.

Een belanghebbende kan het bestuursorgaan niet in gebreke stellen als hij de termijn onredelijk vindt. Wel kan hij in dat geval bezwaar maken tegen de vastgestelde termijn.

5.2 Fase van bezwaar en administratief beroep

De termijnen die gelden voor de fase van bezwaar worden aangepast. Het wetsvoorstel tot aanpassing van deze termijnen is op 24 oktober 2008 ingediend bij de Tweede Kamer (zie Kamerstukken II 2008/09, 31 751). U wordt daarom aangeraden om, wanneer het wetsvoorstel is aangenomen, de termijnen die gelden voor de fase van bezwaar en beroep te bekijken. Ook hier is het mogelijk onder bepaalde voorwaarden de termijn te verdagen of nog verder te verlengen (op te schorten). Voor het administratief beroep bevat de Algemene wet bestuursrecht een soortgelijke regeling.

5.3 Opschorten en verdagen

Een bestuursorgaan kan in bepaalde gevallen een termijn opschorten of verdagen. In sommige gevallen kunnen opschorting en verdaging beide plaatsvinden. Ter illustratie volgt een voorbeeld.

Stel, de beslistermijn van beschikking X is zes weken, met de mogelijkheid van verdaging van nog eens twee weken. Bij de ontvangst van de aanvraag wordt geconstateerd dat die onvolledig is. Daarom biedt het bestuursorgaan de

aanvrager de mogelijkheid de aanvraag binnen vier weken aan te vullen. Dertien dagen later maakt de aanvrager van die mogelijkheid gebruik.

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

Dan verloopt de procedure als volgt:

- 1 oktober: indiening aanvraag (einde termijn: 1 oktober + 6 weken = 12 november)
- 4 oktober: bestuursorgaan biedt de gelegenheid aan te vullen
- 17 oktober: ontvangst aanvulling
- opschorting beslistermijn: 12 november + 13 dagen = 25 november.

Het bestuursorgaan heeft tot 25 november de tijd om de oorspronkelijke beslistermijn te verdagen. Als op 25 november geen beschikking is genomen én niet is verdaagd, is in dit voorbeeld sprake van niet tijdig beslissen. Is wel tijdig verdaagd, dan wordt de beslistermijn met maximaal twee weken verlengd. Het bestuursorgaan heeft dan tot 9 december de tijd om te beslissen. Na 9 december is sprake van niet tijdig beslissen.

6. Wat verandert er wanneer de wet in werking treedt?

6.1 Dwangsom bij niet tijdig beslissen¹

Vanaf de inwerkingtreding van de Wet dwangsom geldt de dwangsomregeling bij niet tijdig beslissen.

Daarvoor moet aan twee voorwaarden worden voldaan.

1. Het bestuursorgaan heeft niet tijdig beslist op een aanvraag (zie paragraaf 5 voor wat verstaan wordt onder 'niet tijdig')
2. De aanvrager heeft het bestuursorgaan schriftelijk in gebreke gesteld.

De dwangsomregeling ziet er, van aanvraag tot betaling van de dwangsom, als volgt uit:

- de aanvrager dient een aanvraag in;
- de beslistermijn - al dan niet verlengd - verstrijkt zonder beslissing;
- de aanvrager stelt het bestuursorgaan in gebreke;
- twee weken verstrijken zonder beslissing;
- het bestuursorgaan is een dwangsom verschuldigd voor elke dag dat de beslissing uitblijft (als het bestuursorgaan de ingebrekestelling op maandag ontvangt, is de eerste dag waarover de dwangsom is verschuldigd de dinsdag twee weken later);
- de maximale looptijd van de dwangsom bedraagt 42 dagen;
- de dwangsom bedraagt maximaal € 1260;
- de dwangsom bedraagt € 20 per dagen over de eerste twee weken, € 30 per dag over de volgende twee weken en € 40 per dagen over de overige dagen;
- het bestuursorgaan stelt binnen twee weken na de laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd is het totaalbedrag van de verschuldigde dwangsommen bij beschikking vast;
- het bestuursorgaan betaalt binnen zes weken na de vaststelling van het totaalbedrag het verschuldigde bedrag aan de aanvrager.

Overgangsrecht

---

¹ Wat hier voor aanvragen wordt vermeld, geldt ook voor bezwaar en administratief beroep.

Voor aanvragen, bezwaar- of administratief beroepschriften die zijn ingediend voordat de nieuwe regeling van kracht werd, geldt het oude recht. De dwangsomregeling is dan niet van toepassing.

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

NB

Het bestuursorgaan tekent de datum van ontvangst van een aanvraag onverwijld aan en stuurt de aanvrager een bewijs van ontvangst. Deze bepaling en vastlegging van de datum van ontvangst is van belang voor alle betrokkenen, omdat vanaf die datum verschillende termijnen beginnen te lopen.

Een ingebrekestelling die te vroeg is verstuurd, is ongeldig. Het is dus niet mogelijk om bij een aanvraag al een voorwaardelijke ingebrekestelling te voegen. Een ingebrekestelling is een brief waarin de aanvrager het bestuursorgaan vast in gebreke stelt in het eventuele geval dat het bestuursorgaan niet tijdig beslist. Anders ligt het bij een ingebrekestelling die per abuis een dag te vroeg is ingediend. Deze zou door het bestuursorgaan wel als geldig moeten worden beschouwd. Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet dwangsom is uitgesproken dat in de praktijk de rechter zou kunnen oordelen dat een ingebrekestelling die per abuis een dag te vroeg is ingediend, toch geldt; de dwangsom is dan twee weken en een dag later verschuldigd. Dus: is de ingebrekestelling op maandag ontvangen en had dat eigenlijk pas dinsdag moeten zijn, dan is de dwangsom verschuldigd met ingang van de woensdag twee weken later.

6.1.1 Eigen dwangsomregelingen van decentrale overheden

Soms hebben gemeenten, provincies en waterschappen hun eigen dwangsomregelingen. Dat is een verordening die bepaalt dat een financiële tegemoetkoming of dwangsom verschuldigd is als hun bestuursorganen beslissingen niet tijdig nemen. Zulke regelingen blijven geldig tot het moment dat de Wet dwangsom in werking treedt. Dit geldt ook voor decentrale dwangsomregelingen die afwijken van de dwangsomregeling uit de Algemene wet bestuursrecht. Op het moment van inwerkingtreding van de Wet dwangsom vervallen eigen dwangsomregelingen van gemeenten, provincies en waterschappen van rechtswege. De dwangsomregelingen uit de Wet dwangsom en de regeling beroep bij niet tijdig beslissen (zie paragraaf 6.2) worden van toepassing.

6.1.2 Uitzondering inwerkingtreding dwangsomregeling

Voor beschikkingen die genomen zijn op grond van de Vreemdelingenwet 2000 of het Soeverein Besluit van 12 december 1813 (en bezwaar tegen zodanige beschikkingen) geldt dat de dwangsomregeling dwingend van toepassing wordt drie jaar na inwerkingtreding van de wet.

Tot die tijd geldt voor zulke beschikkingen en bezwaren de situatie van vóór de inwerkingtreding van de wet.

Daarnaast liggen momenteel bij de Tweede Kamer de volgende twee voorstellen: het voorstel de dwangsomregeling voor een bepaalde termijn uit te zonderen voor beschikkingen ingevolge de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en beslissingen op bezwaar tegen zodanige beschikkingen en voor aanvragen voor

een Verklaring Omtrent gedrag op grond van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

6.2 Direct beroep bij niet tijdig beslissen

(wat hieronder voor aanvragen wordt vermeld, geldt ook voor bezwaren en administratieve beroepschriften)

De regeling beroep bij niet tijdig beslissen geldt in **alle** gevallen waarin het bestuursorgaan de beslistermijn heeft overschreden.

Direct beroep bij het niet tijdig nemen van een besluit

Bij termijnoverschrijding door het bestuursorgaan heeft de burger niet alleen recht op een dwangsom, maar ook de mogelijkheid om direct beroep in te stellen bij de rechter. De aanvrager kan vanaf de eerste dag dat het bestuursorgaan te laat is met beslissen het bestuursorgaan in gebreke stellen. De enige eis is dat de ingebrekestelling schriftelijk moet gebeuren. De Algemene wet bestuursrecht stelt verder geen eisen aan de vorm. Het is belangrijk om in de gaten te houden dat de ingebrekestelling dus ook 'verpakt' kan zitten in een bezwaarschrift of klacht, die (mede) is gericht tegen het niet tijdig beslissen.

Na de ingebrekestelling heeft het bestuursorgaan twee weken om alsnog te beslissen. Gebeurt dat binnen die twee weken niet, dan kan de aanvrager beroep instellen bij de rechtbank tegen het niet tijdig beslissen.

Voorbeeld: als de ingebrekestelling op maandag verzonden is, kan het beroepschrift op zijn vroegst worden verstuurd op de dinsdag twee weken later.

De rechtbank behandelt het beroep - zonder zitting - binnen acht weken. Als de rechter een zitting toch nodig acht, dan vindt de behandeling van het beroep binnen dertien weken plaats.

Besluit de rechtbank dat het beroep gegrond is, dan moet het bestuursorgaan alsnog binnen twee weken beslissen.

NB

Ook hier geldt dat een ingebrekestelling die te vroeg is verstuurd, ongeldig is. Het is dus niet mogelijk om bij een aanvraag al een voorwaardelijke ingebrekestelling te voegen. Een ingebrekestelling is een brief waarin de aanvrager het bestuursorgaan vast in gebreke stelt in het eventuele geval dat het bestuursorgaan niet tijdig beslist.

Anders ligt het bij een ingebrekestelling die per abuis een dag te vroeg is ingediend. Deze zou door het bestuursorgaan wel als geldig moeten worden beschouwd. Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet dwangsom is uitgesproken dat in de praktijk de rechter zou kunnen oordelen dat een ingebrekestelling die per abuis een dag te vroeg is ingediend, toch geldt; de dwangsom is dan twee weken en een dag later verschuldigd. Dus: is de ingebrekestelling op maandag ontvangen en had dat eigenlijk pas dinsdag moeten zijn, dan is de dwangsom verschuldigd met ingang van de woensdag twee weken later.

Direct beroep én dwangsomregeling

Twee weken nadat het bestuursorgaan een ingebrekestelling heeft ontvangen, gaat de dwangsom *automatisch* lopen.

Twee weken nadat de aanvrager een ingebrekestelling heeft verzonden, *kan* hij een beroepschrift tegen niet tijdig beslissen bij de rechtbank indienen. Of hij dat doet en zo ja, wanneer, bepaalt degene die beroep instelt zelf. De grens ligt bij het onredelijk laat instellen van beroep. De rechter bepaalt wat onder 'onredelijk laat' moet worden verstaan, dus of de aanvrager op tijd is met het instellen van beroep.

Overgangsrecht

Voor aanvragen, bezwaren en administratieve beroepschriften die zijn ingediend voordat de wet in werking trad, geldt het oude recht. De aanvrager of bezwaarmaker moet dan eerst bezwaar maken tegen het uitblijven van een beslissing (of de bezwaarprocedure voortzetten); pas daarna kan hij beroep instellen bij de bestuursrechter. De regeling beroep bij niet tijdig beslissen is dan niet van toepassing.

6.3 Opschorten beslistermijn

Het bestuursorgaan kan de beslistermijn onder bepaalde voorwaarden verlengen. De nieuwe wet biedt meer mogelijkheden om de termijn te verlengen.

De beslistermijn wordt opgeschort (loopt niet door) in de volgende gevallen:

1. als het bestuursorgaan de aanvrager vraagt om zijn aanvraag aan te vullen, bijvoorbeeld door meer informatie te verschaffen. De beslistermijn wordt dan opgeschort op de dag nadat het bestuursorgaan de aanvrager uitnodigt de aanvraag aan te vullen, tot de dag waarop de aanvrager dat heeft gedaan of de gestelde termijn is verstreken;

2. als het bestuursorgaan wacht op informatie uit het buitenland, die onmisbaar is om te kunnen beslissen. Opschorting begint op de dag nadat het bestuursorgaan dit aan de aanvrager heeft meegedeeld en eindigt als de informatie binnen is. De opschorting eindigt óók als de informatie na een redelijke termijn nog steeds niet is ontvangen;

3. als de aanvrager schriftelijk instemt met uitstel (dit gold al voor bezwaar en administratief beroep, maar het geldt voortaan voor alle beschikkingen);

4. als de vertraging de schuld is van de aanvrager. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat de aanvrager een dag voor afloop van de beslistermijn een dik pak met aanvullende gegevens opstuurt; of als hij steeds opnieuw vraagt om uitstel van een hoorzitting of om nader onderzoek;

5. als het bestuursorgaan door overmacht niet in staat is te beslissen. Er moeten dan wel abnormale en onvoorziene omstandigheden zijn waarop het bestuursorgaan geen invloed heeft, zoals het volledig afbranden of onder water lopen van het gemeentehuis.

Communicatie over opschorten

- in de bovenstaande gevallen 1, 2 en 3 verneemt de aanvrager altijd dat de beslistermijn is opgeschort;
- in de gevallen 1 en 3 wordt de aanvrager bovendien ingelicht wanneer de opschorting ten einde is;
- in geval 4 hoeft het bestuursorgaan de aanvrager niet in te lichten;

- in geval 5 moet het bestuursorgaan de aanvrager meedelen dat de beslistermijn is opgeschort;
- in de gevallen 2, 4 en 5 moet het bestuursorgaan de aanvrager meedelen wanneer de opschorting afloopt én binnen welke termijn alsnog een beslissing moet worden genomen (de resterende beslistermijn).

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

NB

Soms wordt met geautomatiseerde systemen de voortgang van de behandeling bewaakt of (als kwaliteitsinstrument) doorlooptijden gemeten. In dat geval zullen deze systemen moeten worden aangepast aan de nieuwe opschortingsgronden. Dat geldt ook voor de registratie van ingebrekestellingen en beroepschriften wegens niet tijdig beslissen en voor de registratie van dwangsommen.

6.4 Van aanvraag tot beroep: de procedure in stappen

Indienen aanvraag/bezwaar/administratief beroepschrift	I
	I
Verstrijken beslistermijn (wettelijk/redelijk) zonder beslissing	I
	I
Ingebrekestelling bestuursorgaan door aanvrager	I
	I
Na verstrijken twee weken zonder beslissing: dwangsom gaat automatisch lopen (max. €1260 en 42 dagen)	I
	I
Regeling beroep bij niet tijdig beslissen bij bestuursrechter door aanvrager (naar keuze van aanvrager)	I
	I
Beroep gegrond: bestuursorgaan moet binnen twee weken beslissen	

7. Invoering van de wet binnen uw organisatie

Het is van belang dat u zorgt voor goede communicatie binnen de eigen organisatie over de Wet dwangsom. De wet kan gevolgen hebben voor de interne organisatie van het bestuursorgaan. Vanaf het moment van de ontvangst van een aanvraag beginnen de termijnen te lopen. De aanvraag moet dan ook zo snel mogelijk worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke afdeling of ambtenaar binnen het bestuursorgaan. Wanneer het bestuursorgaan een ingebrekestelling ontvangt, moet deze herkend worden en met prioriteit worden afgehandeld. Het bestuursorgaan heeft dan immers nog twee weken om te beslissen zonder dat een dwangsom wordt opgelegd.

8. Voorlichting aan burgers

De wet is bedoeld om de betrouwbaarheid van de overheid te vergroten; het is essentieel dat u burgers daarvan op de hoogte stelt. Het is van belang dat zij goede voorlichting krijgen over de wet. U kunt algemene voorlichting geven via uw websites en bijvoorbeeld in de vorm van brochures. Op korte termijn zullen

via de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties teksten hiervoor beschikbaar zijn.

Datum
19 november 2008
Kenmerk
2008-0000548161

Bestuursorganen, die aanvragen in behandeling nemen, kunnen individuele aanvragers wijzen op de mogelijkheid om – na overschrijding van de beslistermijn – het bestuursorgaan in gebreke te stellen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen bij de ontvangstbevestiging. Op die manier profiteert de samenleving optimaal van haar verbeterde relatie met de overheid.

9. Publiekelijk inzichtelijk maken van de betalingen

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is de motie Dittrich inzake het publiek inzichtelijk maken van aan overheidsorganen opgelegd dwangsommen (zie Kamerstukken II, 2005-2006, 29 934, nr.17) aangenomen. Deze motie vraagt overheidsorganen die een dwangsom hebben moeten betalen wegens niet of niet tijdig beslissen op aanvragen deze periodiek publiekelijk inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld in het (burger)jaarverslag. Mijn dringende verzoek aan u is om aan deze oproep van de Tweede Kamer tegemoet te komen en daarom te registreren wanneer en hoeveel dwangsom er is betaald. Daarnaast zullen dwangsombedragen uiteraard al moeten worden verantwoord in de financiële jaarverslagen, aangezien bestuursorganen jaarlijks verantwoording afleggen over de gelden die zij ontvangen en uitgeven.

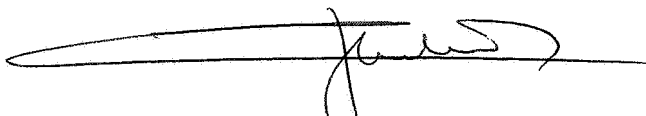
10. Verdere informatie

Mocht u nog vragen hebben over de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen, dan kan u als volgt meer informatie krijgen:

- Via de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, www.minbzk.nl/wetdwangsom kunt u deze circulaire vinden, antwoorden op een aantal veelgestelde vragen, actuele informatie en teksten voor communicatie naar de burger.
- Op deze website is ook de link te vinden naar het wetsvoorstel (Kamerstukken I 2005/06, 29 934, A) en de overige Kamerstukken (29 934).
- Daarnaast kunt u uw vragen mailen naar postbus.dwangsom@minbzk.nl.
- U kunt contact opnemen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op het telefoonnummer 070-4266183.

Om u zo goed mogelijk op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en u handige informatie te kunnen toesturen, zouden wij graag de naam en contactgegevens van één contactpersoon binnen uw organisatie vernemen. U kunt deze persoon aanmelden via postbus.dwangsom@minbzk.nl.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

Mevrouw dr. G. ter Horst